

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ข้อมูลที่นักศึกษานำมาใช้ในการค้น แหล่งที่ได้ข้อมูล ประเภทของบัตรรายการ ที่ใช้ และรายการต่าง ๆ บนบัตรรายการที่ใช้ ศึกษาความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการที่ต้องการ และความสำเร็จในการค้นหาหนังสือโดยใช้บัตรรายการ ตลอดจนทัศนคติ ปัญหา รวมทั้งข้อเสนอแนะในการใช้บัตรรายการ โดยกำหนดแนวเหตุผลไว้ 2 ประการ คือ

1. ประเภทของบัตรรายการ และรายการต่าง ๆ บนบัตรรายการที่ใช้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ และข้อมูลที่ผู้ใช้นำมาใช้ในการค้น
2. ความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการ และการค้นหาหนังสือที่ต้องการขึ้นอยู่กับความรู้เรื่องการใช้บัตรรายการ และการใช้ห้องสมุด

วิธีที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม โดยใช้การสัมภาษณ์ ผู้ใช้ตามคำถามที่ปรากฏในแบบสัมภาษณ์ และให้ผู้ใช้ตอบคำถามด้วยตนเองในแบบสอบถาม

ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ใช้บัตรรายการ

จากการสัมภาษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ใช้บัตรรายการภาษาไทยเฉพาะ รายการแรกที่ค้น จำนวน 120 คน เป็นนักศึกษาหญิงมากกว่านักศึกษาชาย (70 คน และ 50 คน) ลักษณะดังกล่าวไม่สอดคล้องกับลักษณะประชากรนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งเป็นนักศึกษาชายมากกว่านักศึกษาหญิง (เป็นชาย 190,024 คน เป็นหญิง 168,285 คน จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง, สำนักงานอธิการบดี, งานวิจัยสถาบัน, กองแผนงาน, 2531: 17

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 22 - 23 ปี และไม่ได้ประกอบอาชีพนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างครั้งนี้เป็นนักศึกษาใน 7 คณะ คือ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ โดยเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมากที่สุดและเกือบครึ่งเป็นนักศึกษาปี 4-8 กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งเคยเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด โดยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดและการใช้บัตรรายการโดยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด LS 103 ทั้งนี้เพราะวิชานี้บรรจุอยู่ในหลักสูตรของ 6 คณะ ยกเว้นคณะเศรษฐศาสตร์

วัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ

นักศึกษาที่ใช้บัตรรายการส่วนใหญ่ (117 คน) มีวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการเพื่อหาตำแหน่งของหนังสือที่ต้องการในห้องสมุด ซึ่งวัตถุประสงค์ของนักศึกษานี้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการทำบัตรรายการของห้องสมุดที่จัดทำบัตรรายการเพื่อช่วยให้ผู้ใช้ทราบถึงตำแหน่งของหนังสือแต่ละเล่มได้อย่างสะดวกรวดเร็ว สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อทำบรรณานุกรม ปรากฏว่า เป็นวัตถุประสงค์ของนักศึกษาจำนวนน้อย (3 คน) มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นมหาวิทยาลัยเปิด นักศึกษาต้องอ่านตำราเรียนมากกว่าการเขียนรายงานประกอบวิชาที่เรียน นักศึกษามีความจำเป็นต้องขวนขวายหาหนังสืออ่านประกอบวิชาที่ตนเองกำลังศึกษาทั้งจากรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่อาจารย์ให้อ่านตามแนวสังเขปรายวิชา และตามความสนใจส่วนตัว จึงทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บัตรรายการเพื่อให้ทราบว่าหนังสือที่ต้องการอยู่ส่วนใดของห้องสมุด มากกว่าที่จะใช้บัตรรายการเพื่อรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ในเรื่องที่ต้องการ ผลการวิจัยนี้ตรงกับผลการวิจัยของ มิลเลอร์ ลี และ รีดเดิล (Miller 1942; Lee 1952; Riddle 1952; quoted in Palmer 1972; 21-27) พาล์มเมอร์ (Palmer 1970: 2413-A) และ ไครเคลัส (Krikelas 1972: 198) ที่พบตรงกันว่า ผู้ใช้ที่เป็นนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บัตรรายการเพื่อการค้นหาหนังสือว่าอยู่ที่ใดในห้องสมุด เพื่อนำมาทำงานที่ได้รับมอบหมายจากชั้นเรียนมากที่สุด ชมภู โขติจริยะ (2515: 137-138) และศรีสุดา บุญชัย (2527: 70) พบว่า นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บัตรรายการเพื่อค้นหาเอกสารสำหรับเขียนรายงานที่ได้รับมอบหมายจากชั้นเรียน และวิลัย อัครคิซซา (2530: 111) พบว่า

นักศึกษาส่วนมากใช้บัตรรายการเพื่อหาหนังสือประกอบวิชาที่กำลังศึกษาตามที่ตนสนใจ และหาหนังสืออ่านประกอบวิชาที่กำลังศึกษาตามที่อาจารย์กำหนด

ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือที่ศึกษานำมาคืนบัตรรายการ

ร้อยละ 70 ของนักศึกษาที่คืนบัตรรายการมีข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือที่คืน โดยเป็นนักศึกษาในคณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ โดยนักศึกษามีข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือ 2 รายการ 1 รายการ และ 3 รายการ ตามลำดับ ข้อมูลหนังสือที่นักศึกษามี 2 รายการ ได้แก่ ผู้แต่งกับชื่อเรื่อง และชื่อผู้แต่ง กับหัวเรื่องตามลำดับ ส่วนข้อมูลหนังสือ 3 รายการที่นักศึกษามี ได้แก่ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง และหัวเรื่อง คณะเศรษฐศาสตร์ เป็นคณะเดียวที่ไม่มีนักศึกษามีข้อมูลหนังสือ 3 รายการ

สำหรับข้อมูลหนังสือที่นักศึกษามีและนำมาคืน ได้แก่ ชื่อเรื่อง เป็นอันดับแรก โดยเป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์ ข้อมูลรองลงมา ได้แก่ ชื่อผู้แต่ง ชื่อสถาบัน ชื่อบรรณาธิการ ชื่อผู้รวบรวม ชื่อผู้แต่งร่วม ชื่อผู้แปล โดยเป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ตามลำดับ ลักษณะข้อมูลหนังสือที่มีแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีเป้าหมายของการคืนบัตรรายการค่อนข้างแน่นอน เพราะมีข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือที่ต้องการคืนไม่ว่าจะเป็นชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง สำหรับหัวเรื่องหนังสือนั้น ไม่มีนักศึกษาคณะใดใช้มากเป็นอันดับแรก

แหล่งข้อมูลหนังสือที่นักศึกษาได้ปรากฏว่า มาจากรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่อาจารย์กำหนดให้อ่านตามแนวสังเขปรายวิชาเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ รายการอ้างอิงที่ปรากฏท้ายเรื่องที่อ่าน จึงทำให้ได้ข้อสรุปว่า การคืนหรือการใช้หนังสือของนักศึกษานั้น เป็นการศึกษาอ่านเพิ่มเติมตามที่รายวิชากำหนด และเป็นการศึกษาติดตามอ่านเพิ่มเติมจากสิ่งที่ตนได้อ่าน เนื่องจากการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ไม่ได้เน้นหนักในเรื่องการค้นคว้าวิจัย ดังนั้นสิ่งพิมพ์ที่นักศึกษาต้องการ

คือ ตำรา หนังสืออ่านประกอบอื่น ๆ ตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้อ่าน ซึ่งใกล้เคียงกับการวิเคราะห์งานวิจัยการใช้บัตรรายการของมองเตกีว (Montague 1967, อ้างถึงในประภาวดี สืบสันต์ 2526: 11) ซีเมอร์และสคอฟฟิลด์ (Seymour and Schofield 1973: 6-24) และลีและริดเดิล (Lee and Riddle 1952, quoted in Palmer 1972: 26-27) ที่พบว่าแหล่งต่าง ๆ ที่ผู้ใช้ได้ข้อมูลมาใช้ค้นบัตรรายการ ได้แก่ รายชื่อเอกสาร การอ่าน เบื้องจรและบรรณานุกรม งานวิจัยของศรีพันธ์ุ นิลพัฒน์ (2530: 153) และวิไลย์ อัครคิษยา (2530: 111) ให้ผลที่ใกล้เคียงกันเมื่อพบว่า แหล่งที่นักศึกษาได้ข้อมูลเกี่ยวกับที่ค้นบัตรรายการคือรายชื่อเอกสารประกอบวิชาที่กำลังศึกษาตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดให้

ประเภทของบัตรรายการที่นักศึกษานิยมใช้ค้น

นักศึกษาใช้บัตรชื่อเรื่อง บัตรผู้แต่ง และบัตรเรื่องตามลำดับ ประเภทของบัตรที่นักศึกษาค้นจึงสอดคล้องกับข้อมูลที่นักศึกษานำมาใช้ค้นบัตรรายการ ดังที่ได้กล่าวแล้วตอนต้นว่านักศึกษามีข้อมูลเกี่ยวกับชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง ตามลำดับ ผลการวิจัยเกี่ยวกับประเภทของบัตรรายการที่นักศึกษาค้นจึงสอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่อง เช่น พิมพา อินเบน (2528: 125) นางเยาว์ ศรีพรหมสุข (2530: 60) ศรีพันธ์ุ นิลพัฒน์ (2530: 155) และวิไลย์ อัครคิษยา (2530: 101) ที่พบว่า ผู้ใช้ใช้บัตรชื่อเรื่องมากที่สุด งานวิจัยของต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน เอเคอร์ มิลเลอร์ บราวน์ (Akers 1931; Miller 1937; Brown 1949, quoted in Palmer 1972: 20-23) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บัตรชื่อเรื่องและบัตรผู้แต่งมากกว่าบัตรเรื่อง อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้ไม่ตรงกับผลการวิจัยของต่างประเทศบางเรื่อง เช่น แจ็คสัน (Jackson 1985: 7-14) มองเตกีว (Montague 1967, quoted in Palmer 1972: 30-31) และฮาฟเตอร์ (Hafter 1979: 262-263) ที่พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีค้นบัตรโดยใช้บัตรเรื่องมากกว่าใช้บัตรผู้แต่งและชื่อเรื่อง สาเหตุที่ผลการวิจัยครั้งนี้ต่างออกไปอาจขึ้นอยู่กับกลุ่มนักศึกษาที่ทำการศึกษาซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้รับรายชื่อสิ่งพิมพ์จากอาจารย์ผู้สอนตามแนวสังเขปรายวิชา (ตารางที่ 11) ทำให้นักศึกษาทราบชื่อเรื่องหรือชื่อผู้แต่งของเอกสารที่ต้องการค้นจึงใช้

บัตรชื่อเรื่อง บัตรผู้แต่ง มากกว่าบัตรเรื่อง

สำหรับรายการบนบัตรที่นักศึกษาใช้ ได้แก่ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง และเลขเรียกหนังสือ เมื่อพิจารณารายการบนบัตรที่นักศึกษาใช้ตามวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ พบว่า ถ้านักศึกษาใช้บัตรรายการเพื่อหาตำแหน่งของหนังสือที่ต้องการในห้องสมุด รายการที่ใช้มากเรียงตามลำดับดังนี้คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง และเลขเรียกหนังสือ แต่ถ้าวัตถุประสงค์ของการใช้บัตรรายการเพื่อรวบรวมบรรณานุกรม รายการที่นักศึกษาใช้มากเรียงตามลำดับดังนี้คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ และปีที่พิมพ์ จะเห็นได้ว่าเลขเรียกหนังสือ ครั้งที่พิมพ์ และปีที่พิมพ์ คือ รายการบนบัตรที่นักศึกษาใช้ต่างออกไปเมื่อวัตถุประสงค์ของการใช้บัตรรายการต่างกันแต่สำหรับรายการชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง และหัวเรื่อง นักศึกษาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทั้งสอง

ผลการวิจัยนี้เมื่อพิจารณากับงานอื่น ๆ พบว่า รายการบนบัตรที่ใช้คล้ายคลึงกัน เพียงแต่ลำดับของรายการที่ใช้ต่างกัน เช่นอามอส (Amos 1955, quoted in Palmer 1972: 28-29) พบว่า รายการบนบัตรที่นักศึกษานิยมใช้มากมี 4 รายการเท่านั้น คือ เลขเรียกหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง และหัวเรื่อง ไครเคลัส (Krikelas 1972: 201) พบว่า รายการบนบัตรรายการที่ผู้ใช้ใช้มาก ได้แก่ ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง เลขเรียกหนังสือ และปีที่พิมพ์ ศรีพันธ์ุ วัฒนพันธ์ุ (2530: 169) พบว่า ข้อมูลที่ผู้ใช้ใช้มากเรียงตามลำดับคือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง และเลขเรียกหนังสือ ในขณะที่ผลการวิจัยของศรีสุดา บุญชัย (2527: 70) แตกต่างไปคือ รายการที่ผู้ใช้ใช้มากเรียงตามลำดับ คือ เลขเรียกหนังสือ หัวเรื่อง ชื่อผู้แต่ง แนวสืบค้น ชื่อเรื่อง ปีที่พิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ และภาพประกอบ แผนที่ ตาราง นงเยาว์ ศรีพรหมสุข (2530: 60) พบผลที่ต่างไปเล็กน้อย รายการบนบัตรรายการที่ใช้มากมีเพียง 4 รายการ คือ เลขเรียกหนังสือ ชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคล ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หน้าที่พิมพ์ โชติจวิระ (2515: 137) พบว่า รายการบนบัตรรายการที่ผู้ใช้ใช้มากคือ เลขเรียกหนังสือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง และหัวเรื่อง ส่วนวิไลย์ อัครคชชยา (2530: 111) พบว่า รายการที่นักศึกษาส่วนใหญ่นิยมใช้มาก ได้แก่ รายการชื่อเรื่อง และหัวเรื่อง เท่านั้น

จากการวิจัยครั้งนี้รายการอื่น ๆ บนบัตรรายการนอกเหนือจากรายการชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง และเลขเรียกหนังสือแล้ว เป็นรายการที่นักศึกษาใช้น้อย ส่วนรายการหมายเหตุเพิ่มเติมไม่มีนักศึกษาคิดใช้รายการนี้เลย มอลท์บีและสวีเนย์ (Maltby and Sweeney 1972: 195) รายงานผลที่ตรงกันว่ารายละเอียดอื่น ๆ โดยเฉพาะรายการเพิ่มที่ปรากฏบนบัตรรายการ มีผู้ใช้ประโยชน์น้อยมาก ทั้งนี้เพราะผู้ใช้ใช้บัตรรายการเพื่อให้ทราบว่า ห้องสมุดมีวัสดุที่ต้องการหรือไม่ ถ้ามีวัสดุนั้นอยู่ที่ใด ดังนั้นรายการอื่น ๆ จึงไม่จำเป็นสำหรับผู้ใช้

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดแนวเหตุผลข้อที่ 1 ว่า ประเภทของบัตรรายการ และรายการต่าง ๆ บนบัตรรายการที่ใช้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการและข้อมูลที่ใช้ นำมาใช้ในการค้น

ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวเหตุผลที่กำหนด กล่าวคือ นักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ 2 ประการคือ เพื่อหาดำแหน่งของหนังสือที่ต้องการในห้องสมุด หรือเพื่อทำบรรณานุกรม สำหรับข้อมูลที่นักศึกษามีและนำมาใช้ค้นบัตรรายการ ได้แก่ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง ตามลำดับ โดยเป็นข้อมูลที่ได้จากรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่อาจารย์กำหนดให้อ่านตามแนวสังเขปรายวิชา หรือ รายการอ้างอิงที่ปรากฏท้ายเรื่องทีอ่าน โดยนักศึกษามีข้อมูล 2 รายการ (รายการผู้แต่งและชื่อเรื่อง หรือ ผู้แต่งและหัวเรื่อง) 1 รายการ (ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง หรือ หัวเรื่อง) และ 3 รายการ (ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง หัวเรื่อง) ตามลำดับ

ผลของการใช้บัตรรายการปรากฏว่า ประเภทของบัตรที่นักศึกษาใช้ ได้แก่ บัตรชื่อเรื่อง บัตรผู้แต่ง บัตรเรื่อง ตามลำดับ กล่าวคือ นักศึกษาที่มีข้อมูลชื่อหนังสือก็ใช้บัตรชื่อเรื่อง นักศึกษาที่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้แต่ง ชื่อสถาบัน ชื่อบรรณาธิการ ชื่อผู้รวบรวม ชื่อผู้แต่งร่วม หรือชื่อผู้แปล ก็จะใช้บัตรผู้แต่ง ดังนั้นประเภทของบัตรรายการที่ใช้จึงสอดคล้องกับข้อมูลที่นักศึกษานำมาค้นบัตร เมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ ปรากฏว่า เมื่อนักศึกษาต้องการหาดำแหน่งของหนังสือที่ต้องการในห้องสมุด นักศึกษาใช้บัตรชื่อเรื่อง ใช้บัตรผู้แต่ง และบัตรเรื่อง

ตามลำดับ (ดังตารางที่ 14) ในขณะที่นักศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ในการค้นคว้ารายการเพื่อทำ
 บรรณานุกรมมีจำนวนน้อย (3 คน) คำตอบจึงกระจายกันโดยใช้บัตรชื่อผู้แต่ง บัตรชื่อเรื่อง
 และบัตรเรื่องอย่างละ 1 คน (ดังตารางที่ 14)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ประเภทของบัตรรายการที่นักศึกษาใช้ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่นักศึกษามี
 และนำมาใช้ในการค้น

สำหรับรายการต่าง ๆ บนบัตรรายการที่ใช้ปรากฏว่า นักศึกษาใช้รายการชื่อเรื่อง
 ชื่อผู้แต่ง (ชื่อสถาบัน ชื่อบรรณาธิการ ชื่อผู้รวบรวม ชื่อผู้แต่งร่วม ชื่อผู้แปล) หัวเรื่อง และ
 เลขเรียกหนังสือ เมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการ พบว่า ถ้านักศึกษาใช้
 บัตรรายการเพื่อหาตำแหน่งของหนังสือที่ต้องการในห้องสมุด รายการที่ใช้มากเรียงตามลำดับ
 ดังนี้คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง และเลขเรียกหนังสือ แต่ถ้าวัตถุประสงค์ของการใช้
 บัตรรายการเพื่อรวบรวมบรรณานุกรมรายการที่นักศึกษาใช้มากเรียงตามลำดับดังนี้ คือ ชื่อเรื่อง
 ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง ครั้งที่พิมพ์ และปีที่พิมพ์ (ดังตารางที่ 17) จะเห็นได้ว่ารายการบนบัตรที่
 นักศึกษาใช้ตรงกันไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์ใด มี 3 รายการ คือ รายการชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง
 และหัวเรื่อง รายการที่ใช้ต่างกันคือ เลขเรียกหนังสือ ครั้งที่พิมพ์ และปีที่พิมพ์ โดยนักศึกษา
 ใช้เลขเรียกหนังสือ เพื่อค้นที่ตั้งของหนังสือที่ต้องการ และใช้ครั้งที่พิมพ์ และปีที่พิมพ์ เพื่อรวบรวม
 บรรณานุกรม ส่วนรายการที่นักศึกษาไม่ได้ใช้เลยตรงกันคือ รายการหมายเหตุเพิ่มเติม (ดังตาราง
 ที่ 17)

ความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการ

นักศึกษาร้อยละ 89.17 ประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการที่ต้องการ ดังนั้น
 จำนวนนักศึกษาที่ไม่พบบัตรที่ต้องการอยู่ในอัตราค่อนข้างต่ำ นักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ทุกคน (6 คน)
 ประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการ นักศึกษาที่ไม่พบบัตรรายการเป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์มากที่สุด นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีข้อมูลมาค้นบัตรรายการประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการมากกว่านักศึกษาที่ไม่มีข้อมูลมาค้น (ร้อยละ 90.53 พบบัตร) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการมีและไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือที่ต้องการมีผลต่อความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการที่ต้องการ นอกจากนี้ นักศึกษาที่เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และการใช้บัตรรายการ โดยได้รับคำแนะนำจากบรรณารักษ์ สำนักหอสมุดกลางฯ หรือได้รับคำแนะนำจากเพื่อนหรือรุ่นพี่ ทั้งหมดประสบความสำเร็จในการพบบัตรรายการที่ต้องการ (3-4 คน)

สำหรับเวลาที่ใช้ในการค้นบัตรรายการ ไม่ว่านักศึกษาค้นบัตรประเภทใด และไม่ว่า นักศึกษาพบหรือไม่พบบัตรรายการ นักศึกษาใช้เวลาในการค้นบัตร 1-5 นาที และ 6-10 นาที เป็นหลัก แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการค้นบัตรรายการไม่มาก เพราะนักศึกษาได้ข้อมูลมาค้นจากแนวส่งเขปรายวิชาที่อาจารย์กำหนดให้อ่าน ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่มีข้อมูลที่แน่นอนมาค้นบัตรรายการ แต่ถ้าเป็นการค้นบัตรเรื่องที่ยังสงสัยอยู่คือ เวลาที่ใช้จะยาวนานกว่าในบางรายมากกว่า 10 นาที

สาเหตุที่นักศึกษาไม่พบบัตรรายการ เนื่องจากค้นบัตรรายการผิดตู้ โดยเป็นนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ สาเหตุรองลงมาคือ ห้องสมุดไม่มีหนังสือชื่อที่ผู้ใช้ต้องการจึงไม่มีบัตรรายการของหนังสือชื่อเรื่องนั้น โดยเป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะมนุษยศาสตร์ ส่วนนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจเป็นคณะเดียวที่สาเหตุของการไม่พบบัตรรายการที่ค้นเกิดจากหัวข้อเรื่องที่นักศึกษานำมาใช้ค้นกับหัวข้อที่ห้องสมุดให้ไม่ตรงกัน จากสาเหตุที่เกิดขึ้นดังกล่าวสรุปได้ว่า ปัญหาในการไม่พบบัตรบางส่วนเกิดจากตัวนักศึกษา เช่น การค้นบัตรรายการผิดตู้ โดยนักศึกษาต้องการค้นที่ตู้บัตรชื่อเรื่อง แต่ไปค้นที่ตู้บัตรเรื่อง เป็นต้น การที่ผู้ใช้ค้นบัตรรายการผิดที่ อาจเนื่องจากไม่มีประสบการณ์ในการใช้บัตรรายการ

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อบัตรรายการ

นักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากกว่าห้องสมุดควรมีแผ่นป้าย

- ก. บอกสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในบัตรรายการแต่ละประเภทที่เห็นเด่นชัด
- ข. แสดงวิธีใช้บัตรรายการอย่างละเอียดไว้บนบัตรรายการแต่ละประเภท
- ค. แสดงตัวอย่างการเรียงบัตรรายการแต่ละประเภทตามลำดับอักษรและสระ

ดังนั้นห้องสมุดควรจัดทำแผ่นป้ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบัตรรายการดังกล่าวข้างต้น โดยควรจัดทำป้ายประกาศแผ่นใหญ่บรรจุรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้บัตรรายการและคำอธิบายรายการบนบัตรตั้งไว้เหนือตู้บัตรรายการ เพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจวิธีการใช้บัตรและรายการต่าง ๆ บนบัตรรายการมากยิ่งขึ้น

ส่วนบัตรแบ่งตอน (Guide card) ช่วยทำให้การค้นหาค้นหาบัตรรายการรวดเร็วขึ้น สถานที่ตั้งตู้บัตรรายการมีความเหมาะสม อักษรนำ (Guide word) หน้าตู้บัตรรายการมีความชัดเจน และสำนักหอสมุดกลางฯ ควรนำบัตรรายการของสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทมาเรียงรวมกัน ปรากฏว่านักศึกษามีทัศนคติต่อเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บัตรรายการ

ปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาประสบในการใช้บัตรรายการ แบ่งออกได้เป็น 2 สาเหตุคือ สาเหตุที่เกิดจากห้องสมุด และสาเหตุที่เกิดจากนักศึกษา สาเหตุที่เกิดจากห้องสมุดที่นักศึกษาประสบเกี่ยวกับการใช้บัตรรายการ เป็นปัญหาในระดับปานกลางและระดับน้อย ปัญหาที่นักศึกษาประสบในระดับปานกลางมี 4 ปัญหา คือ

1. คำที่ใช้เป็นหัวเรื่องในบัตรรายการกว้างเกินไปไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องการ
2. การขาดรายการโยง "ดูที่" และ "ดูเพิ่มเติม"

3. บัตรรายการแสดงประเภทและตำแหน่งของหนังสือไม่เด่นชัด
4. บัตรรายการของวัสดุห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ไม่ได้รวมอยู่ที่เดียวกันทำให้ไม่สะดวก

ในการใช้

ปัญหาที่เกิดจากห้องสมุดและนักศึกษาประสบในระดับน้อย มี 3 ปัญหาตามลำดับ คือ

1. ลื่นชกบัตรรายการแน่นเกินไปไม่เป็นระเบียบ
2. การจัดเรียงบัตรรายการไม่เป็นระเบียบ เรียงผิดที่ทำให้ไม่พบบัตรรายการที่ต้องการ
3. รายการในบัตรรายการพิมพ์ผิด

จากปัญหาที่ประสบอยู่ในระดับปานกลางและน้อย อาจเนื่องจากว่า นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อหาหนังสือประกอบวิชาที่ตนกำลังศึกษาอยู่ตามแนวสังเขปรายวิชา ซึ่งการหาหนังสืออ่านประกอบนั้นส่วนใหญ่แล้วไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือเล่มที่เฉพาะเจาะจง สามารถอ่านหนังสือเล่มใดก็ได้ที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน จึงทำให้นักศึกษาไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นปัญหามาก

ความสำเร็จในการค้นพบหนังสือที่ต้องการโดยใช้บัตรรายการ

นักศึกษาส่วนใหญ่ (83.33%) พบหนังสือที่ต้องการโดยใช้บัตรรายการ โดยนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ ประสบความสำเร็จในการค้นพบหนังสือมากกว่าคณะอื่น นักศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพบหนังสือเป็นนักศึกษา ที่เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและการใช้บัตรรายการ โดยได้รับคำแนะนำจากบรรณารักษ์สำนักหอสมุดกลางฯ หรือได้รับคำแนะนำจากเพื่อนหรือรุ่นพี่มากกว่าวิธีอื่น ๆ ทั้งหมดประสบความสำเร็จพบหนังสือที่ต้องการ ที่เป็นเช่นนี้เพราะอาจเนื่องจากการสื่อสารโดยตรงในลักษณะการให้คำแนะนำในขณะที่นักศึกษาต้องการค้นหนังสือ ช่วยให้ได้ผลทันทีและดีกว่าการเรียนรู้ในลักษณะอื่น

จากการเปรียบเทียบความสำเร็จในการพบบัตรรายการกับความสำเร็จในการค้นพบ

หนังสือที่ต้องการ พบว่า นักศึกษากลุ่มที่พบบัตรรายการส่วนใหญ่ (86.92%) ค้นพบหนังสือที่ต้องการด้วย ในขณะที่นักศึกษาที่ไม่พบบัตรรายการจำนวนไล่เลี่ยกันจะพบและไม่พบหนังสือที่ต้องการ (คือ 7 คนพบหนังสือ และ 6 คน ไม่พบหนังสือ) จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การพบหรือไม่พบบัตรรายการมีผลต่อการค้นพบหนังสือที่ต้องการ

สำหรับนักศึกษาที่พบหนังสือนั้น ปรากฏว่า พบหนังสือที่ต้องการโดยจัดเรียงอยู่บนชั้นอย่างถูกต้อง (ร้อยละ 67) รองลงมาคือ พบหนังสือที่ต้องการจัดวางเรียงอยู่บนชั้นแต่ผิดที่ (ร้อยละ 26) สถานที่ที่นักศึกษาจำนวนน้อย (ร้อยละ 7.00) พบหนังสือที่ต้องการศึกษาคืออยู่บนรถเข็นที่รอกการจัดเรียงชั้นนั้น การที่หนังสือวางผิดที่แต่ผู้ใช้ยังหาพบเป็น เรื่องที่ห้องสมุดควรแก้ไข แต่ข้อมูลที่ปรากฏครั้งนี้แสดงให้เห็นพฤติกรรมการค้นหาของนักศึกษาที่พยายามหาหนังสือที่ต้องการจนพบแม้ว่าหนังสือจะไม่ได้อยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดแนวเหตุผลข้อที่ 2 ไว้ว่า ความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการและการค้นพบหนังสือที่ต้องการขึ้นอยู่กับความรู้ เรื่องการใช้บัตรรายการและการใช้ห้องสมุด

นักศึกษาที่มีความรู้เรื่องการใช้ห้องสมุดและการใช้บัตรรายการประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการ (ร้อยละ 89.17) โดยนักศึกษาที่ได้รับคำแนะนำจากบรรณารักษ์หรือจากเพื่อนหรือรุ่นพี่ ร้อยละ 100 ประสบความสำเร็จพบบัตรที่ต้องการ ในขณะที่นักศึกษาที่เรียนรู้การใช้ห้องสมุดและการใช้บัตรรายการด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การเรียนการใช้ห้องสมุดจากสถานศึกษาเดิมหรือเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด (LS 103) หรือเรียนรู้ด้วยตนเองร้อยละ 81.82 - 92.31 ประสบความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการ ผลดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูลสรุปว่า การที่บรรณารักษ์สำนักหอสมุดกลางฯ หรือเพื่อนหรือรุ่นพี่ให้คำแนะนำในการใช้บัตรรายการมีผลเพราะนักศึกษานำคำแนะนำนั้น ไปปฏิบัติทันที นอกจากนั้นบรรณารักษ์ยังเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เรื่องการใช้ห้องสมุด การใช้บัตรรายการ เป็นผู้มีคามชำนาญในวิชาชีพเมื่อนักศึกษาเข้าไปถามจึงได้รับคำตอบที่ถูกต้อง และตรงกับความต้องการ ในขณะที่เพื่อนหรือรุ่นพี่เป็นแหล่งให้ข้อมูลคำปรึกษาอันสำคัญ

สำหรับความสำเร็จในการค้นพบหนังสือนักศึกษา (ร้อยละ 83.33) ค้นพบหนังสือที่ต้องการ โดยนักศึกษาได้รับคำแนะนำจากบรรณารักษ์ สำนักหอสมุดกลางฯ จากเพื่อนหรือรุ่นพี่ทุกคน (ร้อยละ 100) ประสบความสำเร็จค้นพบหนังสือ ในขณะที่นักศึกษาที่เรียนรู้การใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง เรียนรู้จากสถานศึกษาเดิม และเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด (LS 103) ประสบความสำเร็จร้อยละ 72.73 - 89.74

จากผลการวิจัยทำให้สรุปได้ว่า การเรียนรู้การใช้ห้องสมุดและบัตรรายการมีผลต่อความสำเร็จในการค้นพบบัตรรายการและหนังสือที่ต้องการ ดังที่นักศึกษาที่ได้รับคำแนะนำจากบรรณารักษ์สำนักหอสมุดกลางฯ จากเพื่อนหรือรุ่นพี่ นักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษาที่เรียนวิชาการใช้ห้องสมุด (LS 103) และการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดจากสถานศึกษาเดิม ประสบความสำเร็จตามลำดับ ผลการวิจัยที่ได้ทำให้กล่าวได้ว่า การได้รับคำแนะนำซึ่งเป็นการสื่อสารโดยตรง ผู้รับนำข้อมูลที่ได้ไปปฏิบัติทันที จึงทำให้นักศึกษาทุกคนประสบความสำเร็จในการใช้บัตรรายการและหนังสือ แต่มีข้อสังเกตคือ นักศึกษาที่เรียนรู้โดยได้รับคำแนะนำจากบรรณารักษ์สำนักหอสมุดกลางฯ จากเพื่อนหรือรุ่นพี่มีจำนวนน้อยเพียง 7 คนเท่านั้น

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะต่อห้องสมุด อันเป็นข้อเสนอแนะจากนักศึกษาผู้ตอบมีดังนี้

1. ห้องสมุดควรจัดทำแผ่นป้ายอธิบายสิ่งที่เกี่ยวข้องกับบัตรรายการดังต่อไปนี้คือ

1.1 แผ่นป้ายอธิบายเกี่ยวกับการใช้บัตรรายการเพื่อให้ผู้ใช้ทราบว่าการค้นหาหนังสือที่ต้องการนั้น ถ้าผู้ใช้ห้องสมุดเพียงแต่ทราบชื่อเรื่อง หรือชื่อผู้แต่ง หรือเพียงแต่ทราบว่าตนเองต้องการจะอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องอะไร ก็สามารถหาหนังสือที่ตนเองต้องการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

1.2 แผ่นป้ายอธิบายสัญลักษณ์ของห้องสมุดเพื่อให้ผู้ใช้ทราบว่าสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ห้องสมุดใช้บนบัตรรายการนั้น หมายถึงอะไรทำให้ผู้ใช้เข้าใจได้โดยง่ายและเข้าถึงวัสดุที่ต้องการ

ได้อย่างรวดเร็ว เช่น วช. หมายถึง ห้องสมุดวิชาเขต บัณฑิตรายการสีเขียว หมายถึง บัณฑิตรายการของสิ่งพิมพ์รัฐบาล เป็นต้น

1.3 แผ่นป้ายอธิบายการเรียงบัณฑิตรายการ เพื่อให้ผู้ใช้ทราบว่า ห้องสมุดมีการจัดเรียงบัณฑิตรายการแบบใด และควรอธิบายกฎเกณฑ์การเรียงบัณฑิตรายการภาษาไทยตามลำดับอักษรและสระ และกฎเกณฑ์การเรียงบัณฑิตรายการภาษาต่างประเทศด้วย ทั้งนี้จะช่วยให้ผู้ใช้ค้นหาบัณฑิตรายการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ทั้งนี้แผ่นป้ายคำอธิบายที่จัดทำจะต้องอยู่ในที่ ๆ สะดุดตา เช่น วางไว้บนตู้บัณฑิตรายการ เป็นต้น

2. ห้องสมุดควรจัดให้มีการสอนหรือการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและการใช้บัณฑิตรายการ เพื่อเป็นการแนะแนวทางในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดให้แก่ผู้ใช้ โดยจัดให้กับนักศึกษาปีที่ 1 และนักศึกษาผู้สนใจทั่วไปในตอนเปิดภาคเรียน เพื่อชี้ให้ผู้ใช้ทราบว่า ห้องสมุดมีหนังสือประเภทใดบ้าง และอยู่ที่ใดในห้องสมุด โดยอาจจัดเป็น

2.1 การนำชมห้องสมุด

2.2 การฉายสไลด์ หรือ ภาพยนตร์เพื่อประกอบการแนะนำการใช้ห้องสมุดและการใช้บัณฑิตรายการ

2.3 เปิดสอนเกี่ยวกับการใช้บัณฑิตรายการให้กับนักศึกษาเป็นรายวิชาร่วมกับคณะมนุษยศาสตร์ การเรียนเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และการใช้บัณฑิตรายการนั้นนอกจากจะช่วยให้นักศึกษาค้นหาหนังสืออ่านได้ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยแล้ว ยังเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อและการทำงานในอนาคตด้วย

3. ห้องสมุดควรจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุดและคู่มือการใช้บัณฑิตรายการตลอดจนคู่มือช่วยการค้นต่าง ๆ แจกให้กับนักศึกษาได้ศึกษาวิธีใช้ห้องสมุดและบัณฑิตรายการด้วยตนเอง และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้ทราบว่าห้องสมุดได้จัดทำคู่มือดังกล่าวไว้ให้ใช้

4. ควรมีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บัณฑิตรายการ โดยจัดให้มีโต๊ะบรรณารักษ์บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า หรือบรรณารักษ์ในหน่วยงานต่าง ๆ

ผลิตเวรกันมาให้คำแนะนำแก่นักศึกษา โดยแนะนำให้รู้จักวิธีใช้ห้องสมุด ตลอดจนวิธีการค้น
บัตรรายการที่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็แรงจูงใจให้นักศึกษาเข้ามาใช้บริการของห้องสมุดมากขึ้น

5. ห้องสมุดควรวัดทำบัตรรายการอย่างรวดเร็วให้ทันกับความต้องการของผู้ใช้
นอกจากนั้นบรรณารักษ์ควรวัดเรียงบัตรรายการด้วยความละเอียดรอบคอบ เพื่อป้องกันการเรียง
บัตรรายการผิดที่ ตลอดจนมีการตรวจลึ้นชั้กบัตรรายการอยู่เสมอ เพื่อป้องกันข้อบกพร่องต่าง ๆ
เช่น บัตรรายการชำรุด บัตรรายการแน่นเกินไป เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยในเรื่องบัตรรายการ

1. จากการที่นักศึกษามีวัตถุประสงค์สำคัญในการใช้บัตรรายการเพื่อหาตำแหน่งของ
หนังสือที่ต้องการในห้องสมุด จึงเท่ากับว่านักศึกษาเห็นความสำคัญของบัตรรายการ และใช้เป็น
เครื่องมือช่วยค้นเพื่อให้เข้าถึงหนังสือที่ต้องการได้ บรรณารักษ์จึงควรวัดทำบัตรรายการให้ทำ
หน้าที่สนองวัตถุประสงค์ในการใช้บัตรรายการของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น

1.1 มีการตรวจสอบลึ้นชั้กบัตรรายการในด้านการเรียงบัตร

1.2 ลดความหนาแน่นของบัตรรายการในลึ้นชั้ก

1.3 ตรวจสอบรายชื่อหนังสือในบัตรรายการที่ไม่มีตัวเล่มในห้องสมุด โดย
ทุกครั้งทีบรรณารักษ์ดึงหนังสือออกจากชั้นด้วยสาเหตุบางประการเป็นเวลานาน เช่น ส่งหนังสือ
ไปเย็บเล่ม ส่งหนังสือที่ชำรุดไปซ่อม ห้องสมุดควรวัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือเหล่านี้แจ้งให้ผู้ใช้
ทราบ ซึ่งจะช่วยลดความเข้าใจผิดต่อการใช้บัตรรายการที่เกิดขึ้น และจะช่วยให้บัตรรายการเป็น
เครื่องมือช่วยค้นที่มีประสิทธิภาพที่สุดของห้องสมุด

1.4 จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้รายการบนบัตร คือ ชื่อเรื่อง
ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง และเลขเรียกหนังสือ เพื่อหาตำแหน่งของหนังสือที่ต้องการในห้องสมุดมาก
ที่สุด ดังนั้นบรรณารักษ์หน่วยวิเคราะห์ทรัพยากรและทำบัตรรายการ ควรให้ความสำคัญกับข้อมูล
เหล่านี้ - โดยในการทำบัตรรายการควรวัดตรวจสอบการสะกดคำให้ถูกต้องตามหน้าปกในไม่ว่าจะเป็น
ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง และข้อมูลทุกอย่างบนบัตรรายการ และตรวจดูความถูกต้องในด้านการพิมพ์

บัตรรายการอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเลขเรียกหนังสือ ควรให้เลขหมู่เฉพาะเจาะจงมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการศึกษาการใช้บัตรรายการ และการค้นหาหนังสือ โดยใช้บัตรรายการใน สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบข้อจำกัดบางประการ กล่าวคือ

1. การสัมภาษณ์ผู้ใช้บัตรรายการนั้นพบว่า ผู้วิจัยมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ใช้บัตรรายการเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ผู้ใช้บางคนตื่นเต้นและเกิดความสงสัยว่าถูกถามไปทำไม ผู้ใช้บางคนไม่ต้องการที่จะตอบคำถาม เพราะกลัวว่าจะมีผลกระทบมาถึงตนเอง อาจเป็นเพราะผู้วิจัยเป็นบรรณารักษ์ของสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำให้ผู้ใช้ไม่กล้าให้คำตอบในเรื่องต่าง ๆ อย่างเต็มที่ ทั้ง ๆ ที่ผู้วิจัยพยายามทำตนให้เป็นกันเองกับผู้ถูกสัมภาษณ์แล้วก็ตาม
2. การสัมภาษณ์ผู้ใช้ที่เพิ่งค้นบัตรรายการเสร็จ มีข้อดีคือ ผู้ใช้จะค้นบัตรรายการตามปกติ แต่ผู้ใช้บางคนจำไม่ได้ว่าขบวนการค้นของตนเป็นอย่างไร เช่น ผู้ใช้หารายการใดก่อนหลัง มีลำดับขั้นในการค้นอย่างไร เป็นต้น

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาการใช้บัตรรายการและการค้นหาหนังสือ โดยใช้บัตรรายการของผู้ใช้ห้องสมุดระดับอุดมศึกษาแห่งอื่น ๆ ด้วย เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกัน ทำให้ทราบพฤติกรรมของผู้ใช้ในการใช้บัตรรายการ อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานด้านบัตรรายการของห้องสมุดนั้น ๆ ในอนาคต
2. ควรได้มีการทำการวิจัยเรื่อง การใช้บัตรรายการและการค้นหาหนังสือ โดยใช้บัตรรายการของอาจารย์ และข้าราชการ ในมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้วย เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้บัตรรายการ ได้แก่ รายการบนบัตร ประเภทของบัตรรายการ รายการที่ผู้ใช้นำ

มาใช้ในการค้น เป็นต้น อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานด้านบัตรรายการของสำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยรามคำแหง และเพื่อให้ได้ผลที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย